

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

SIYDIK YO'LI PATOLOGIYALARI

Eshqobilov Ozodbek Abdusodiq o'g'li

Xolmurodova Marjona Nodir qizi

Termiz Iqtisodiyot va Servis universiteti

Tibbiyot fakulteti

Termiz sh, Farovon massivi 4B uy,

e-mail: qoraboyevamarjona4@gmail.com

e-mail: ozotbekbestboy@gmail.com

Аннотация

Siydik yo'li patologiyalari — bu siydik tizimi (buyraklar, siydik yo'llari, siydik pufagi, siydik chiqarish kanali) organlarida rivojlanadigan turli kasalliklar bo'lib, eng keng tarqalgani Siydik yo'llari infeksiyasi (SYI) (bakteriyalar sababli yallig'lanish), shuningdek, siydik yo'llarining to'silishi (qiyin siyish), siydik oqmasi (fistula), buyrak toshlari, jinsiy yo'l bilan tarqaladigan infeksiyalar (JYoT), va ba'zan nevrologik belgilar bilan kechadigan jiddiy holatlar (masalan, shish) kiradi.

Kalit so'zlar: infeksiya, siydik yo'li, uretrit, viruslar, titroq, komaga tushish

ЗАБОЛЕВАНИЯ МОЧЕВЫХ ПУТЕЙ

Холмуродова Марджона Нодир кизи,

Эшқобилов Озодбек Абдусадик угли

Термезский университет экономики и сервиса, г. Термез, Фарованский массив

4Б, e-mail: : kolmurodovam971@gmail.com,

ozotbekbestboy@gmail.com

Аннотация

Патологии мочевыводящих путей — это различные заболевания, развивающиеся в органах мочевыделительной системы (почки, мочеточники, мочевой пузырь, уретра), наиболее распространенными из которых являются инфекции мочевыводящих путей (ИМП) (воспаление, вызванное бактериями), а также обструкция мочевыводящих путей (затрудненное мочеиспускание), недержание мочи (фистула), камни в почках, инфекции, передающиеся половым

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

путем (ИППП), и иногда серьезные состояния с неврологическими симптомами (например, отеки).

Ключевые слова: инфекция, мочевыводящие пути, уретрит, вирусы, тремор, кома

ЗАБОЛЕВАНИЯ МОЧЕВЫХ ПУТЕЙ

Abstract

Urinary tract pathologies are various diseases that develop in the organs of the urinary system (kidneys, ureters, bladder, urethra), the most common of which is Urinary Tract Infection (UTI) (inflammation caused by bacteria), as well as urinary tract obstruction (difficulty urinating), urinary leakage (fistula), kidney stones, sexually transmitted infections (STIs), and sometimes serious conditions with neurological symptoms (e.g., edema).

Keywords: infection, urinary tract, urethritis, viruses, shivering, coma

Kirish: Siydik yo'llarining infeksiyasi — bu juda keng tarqalgan tibbiy muammo, ayniqsa ayollar orasida. Oddiy siydik yo'llarining infeksiyasi odatda jiddiy muammolarga olib kelmaydi. Biroq, buyraklarga ta'sir qilgan infeksiyalar jiddiy sog'liq muammolarini keltirib chiqarishi mumkin.

Siydik yo'llarining infeksiyasi nima va nima uchun paydo bo'ladi? Siydik yo'llarining infeksiyasi — bu siydik chiqarish tizimida yuzaga keladigan infeksiyalarni anglatadigan umumiy atama. Siydik tizimi buyraklardan boshlanib, siydik yo'li, pufakchalar va siydik chiqarish kanalini o'z ichiga oladi. Ushbu organlarda yuzaga keladigan har qanday infektsiya siydik yo'llarining infeksiyasi deb ataladi.

Infeksiyaning eng keng tarqalgan sababi bakteriyalar hisoblanadi. Kamroq hollarda, qo'ziqorinlar yoki viruslar siydik yo'llarining infeksiyasiga olib kelishi mumkin.

Siydik yo'llarining infeksiyasi qaysi organ zarar ko'rishiga qarab turli nomlar bilan ataladi. Mumkin bo'lgan turlar:

Sistit: Bu pufakchaning infeksiyasidir, shuningdek siydik pufagining infeksiyasi sifatida tanilgan. Tsistitdan aziyat chekayotgan bemorlarda siydik

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

chiqarish jarayonida ogʻriq va qorin ogʻrigʻi sezilishi mumkin. Shuningdek, tsistit siydikning xira boʻlishiga yoki siydikda qon paydo boʻlishiga olib kelishi mumkin.

Pielonefrit: Bu buyraklarning infeksiyasidir. Pielonefrit issiqlik, titroq va qusish kabi simptomlarni keltirib chiqarishi mumkin. Bu jiddiy infeksiya boʻlib, ogʻir sogʻliq muammolariga olib kelishi mumkin.

Uretrit: Bu siydik chiqarish kanalining infeksiyasidir. Uretrit siydik chiqarish jarayonida ogʻriqni keltirib chiqarishi va siydikdagi sirgʻalar bilan bogʻliq boʻlishi mumkin.

Siydik yoʻllarining infeksiyasining simptomlari
Baʼzi bemorlarda siydik yoʻllarining infeksiyasi simptomlar tugʻdirmasligi mumkin. Bundan tashqari, infeksiyaning turi bemorda turli xil simptomlarni keltirib chiqarishi mumkin.

Tuproqdagi siydik yoʻllarining infeksiyasining simptomlari, masalan, siydik kanali va pufakcha:

Siydik chiqarishda qichishish

Tez-tez siydik chiqarish

Siydik chiqarishning shoshilinch hisi

Siydikning xiralashishi

Choy yoki kola rangidagi siydik

Siydikda qon boʻlishi

Siydikning yomon hidlanishi

Ayollarda qorin ogʻrigʻi (qorin pastki qismida ogʻriq)

Erkaklarda toʻgʻri ichak ogʻrigʻi (anus va rektum atrofida ogʻriq).

Yuqaridagi siydik yoʻllarining infeksiyalari jiddiyroqdir. Pielonefrit siydik yoʻllaridan buyrakka oʻtib, sepsis deb ataladigan holatni keltirib chiqarishi mumkin, bu holat infeksiya bilan bogʻliq bakteriyalarning qon orqali tarqalishini anglatadi va jiddiy muammolarga olib kelishi mumkin, jumladan, past qon bosimi, komaga tushish va hatto oʻlim.

Yuqaridagi siydik yoʻllarining infeksiyalari simptomi:

Buyraklarda ogʻriq (orqa pastki qismda ogʻriq)

Issiqlik

Titroq

Nausea va qusish.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

Sovuq siydik yo'llarining infeksiyalariga ta'sir qiladimi?

Nodavlatda siydik tez-tez chiqarilmasa va uzoq vaqt davomida siydik yo'llarida qolsa, infektsiya xavfi ortadi. Sovuq mavsumda umumiy suyuqliklar kamroq iste'mol qilinadi, shuning uchun siydik tez-tez chiqarilmaydi. Shuning uchun siydik yo'llarining infeksiyalari qish oylarida ko'proq uchraydi.

Bundan tashqari, quyidagi omillar siydik yo'llarining infeksiyalarini rivojlantirish xavfini oshiradi:

Ayollarning anatomiyasi: Ayollarda siydik chiqarish kanali anusga yaqin joylashgan, bu esa ko'plab bakteriyalar manbai hisoblanadi. Bundan tashqari, ayollarda siydik chiqarish kanali erkaklarga nisbatan qisqaroqdir. Ushbu ikki omil bakteriyalarning siydik yo'llariga kirib, infektsiya yuzaga kelishiga yordam beradi. Shu sababli, siydik yo'llarining infeksiyalari ayollarda erkaklarga nisbatan ko'proq uchraydi.

Siydik yo'llaridagi anomaliyalar: Tabiatda bo'lgan kichik siydik yo'llari yoki siydik chiqarishning qiyinchiliklari bo'lgan bolalar siydik yo'llarining infeksiyasini rivojlantirishga moyil bo'lishi mumkin.

Siydik chiqishini to'xtatadigan holatlar: Buyrakdagi toshlar va prostataning kattalashishi kabi muammolar siydik oqimini sekinlashtirishi va infeksiyalarga olib kelishi mumkin.

Jinsiy faoliyat: Jinsiy faoliyat bilan shug'ullanuvchilar siydik yo'llarining infeksiyasini rivojlantirishga ko'proq moyil bo'lishi mumkin.

Immun tizimining zaifligi: Siydik yo'llarining infeksiyalarini rivojlantirish xavfini oshirishi mumkin bo'lgan diabet kabi kasalliklar.

Kateterdan foydalanish: O'z-o'zini siydik chiqarish imkoniyati bo'lmagan ba'zi odamlar siydikni chiqarish uchun kateterdan foydalanadilar. Kateterdan foydalanish siydik yo'llarining infeksiyasini oshirishi mumkin.

Infeksiyalangan siydik yo'llari qayerda og'riq keltiradi?

Siydik yo'llarining pastki qismlarini, masalan, uretrit va tsistitni ta'sir qilgan infeksiyalar, ayollarda tos orqasida og'riqni keltirib chiqaradi. Toskasi pastki qismidagi og'riq — bu tosni o'z ichiga olgan pastki qorin bo'g'imi. Siydik yo'llarining pastki qismlarini infeksiyalagan ayollarda bu maydonda sezgirlik va og'riq paydo bo'lishi mumkin. Xuddi shunday infektsiya erkaklarda anus atrofida rektal og'riqni keltirib chiqarishi mumkin.

Yuqoridagi siydik yo'llarining infeksiyalari, masalan, pielonefrit, buyraklarda og'riqni keltirib chiqaradi. Bu og'riq orqa pastki qismda sezilishi mumkin. Tananing yon

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

tomonida og‘riq ham sezilishi mumkin. Yuqori siydik yo‘llarining infeksiyalari orqa va pastki qismda og‘riqni keltirib chiqaradi.

Siydik yo‘llarining infeksiyasi erkaklarda jinsiy faoliyatni rag‘batlantiradimi?

Siydik yo‘llarining infeksiyasi jinsiy faoliyatga bevosita ta‘sir qilmaydi. Biroq, siydik yo‘llarining infeksiyasi prostata kattalashishi kabi muammolar bilan bog‘liq bo‘lsa, bu erkaklarda jinsiy funktsiya bilan bog‘liq muammolarga olib kelishi mumkin. Siydik yo‘llarining infeksiyasi bilan kasallangan erkaklar imkon qadar tezroq tibbiy yordam olishlari va kerakli tekshiruvlardan o‘tishlari lozim.

Agar prostata kattalashishi yoki buyrak toshlari kabi muammolar mavjud bo‘lsa, ular birinchi navbatda hal qilinishi kerak, chunki bu muammolarni bartaraf etmasdan, infeksiyani davolash samarali bo‘lmaydi.

Siydik yo‘llarining infeksiyasi qanday davolanadi?

Siydik yo‘llarining infeksiyasi antibiotiklar yordamida davolanadi. Antibiotiklar bakteriyalarni yo‘qotish uchun ishlatiladi. Ko‘p hollarda siydik yo‘llarining infeksiyalari tez va samarali tarzda davolanadi. Har bir bemor uchun tegishli antibiotik davolanishi kerak.

Agar bemor tizimli infeksiya yoki buyraklarga ta‘sir qilgan infeksiyalar bilan kasallangan bo‘lsa, kasalxonaga yotqizish yoki kasalxonada davolanish talab qilinishi mumkin.

Agar siydik yo‘llarining infeksiyasi tez-tez takrorlanayotgan bo‘lsa, bu yaxshilab tekshirilishi kerak. Tekshiruvlar bemorning jinsiy hayoti yoki boshqa tibbiy muammolari bilan bog‘liq bo‘lishi mumkin.

Siydik yo‘llarining infeksiyasi alomatlari qanday?

Siydik chiqarishda og‘riq

Tez-tez siydik chiqarish

Siydikning yomon hidlanishi

Siydikda qon mavjudligi

Orqa va pastki qismda og‘riq.

Siydik yo‘llarining infeksiyasi o‘tkazilmasa qanday oqibatlarga olib keladi?

Siydik yo‘llarining infeksiyasi davolanishmasdan uzoq vaqt davom etsa, infeksiya buyraklarga, pufakka yoki boshqa organlarga tarqalishi mumkin. Bu o‘z navbatida jiddiyroq muammolarga, shu jumladan sepsis yoki buyrak yetishmovchiligiga olib kelishi mumkin.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 13.14/2024

SJIF 2024 = 5.444

Том 4, Выпуск 01, Января

Xulosa

Siydik yo‘llarining infeksiyasi juda keng tarqalgan va odatda oson davolanishi mumkin bo‘lgan holatdir. Biroq, davolanishda kechikish buyraklar va boshqa organlarga ta’sir qilishni keltirib chiqarishi mumkin. Agar sizda siydik yo‘llarining infeksiyasi alomatlari bo‘lsa, iloji boricha tezroq tibbiy yordam so‘rashingiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. N.K. Ahmedov normal va patologik anatomiya bilan fiziologiya Toshkent 1997yil
2. M.S.Abdullaxujaeva Odam anatomiyasi asoslari Toshkent. Meditsina 1998yil
3. N.K. Axmedov Odam anatomiyasi atlas 1 2 jild Toshkent 1996yil
4. R.C. Senelnikov Odam anatomiyasi atlas 1 2 Moskva meditsina 1981yil
5. Boliyev M.N. Uslubiy qo‘llanma, «Lotin tili fanidan tarqatma didaktik materiallar», Toshkent, 1998 yil.
6. Mahmudov Z.M., Hamidov M.T., Tibbiyotda qo‘llaniluvchi eng muhim terminlarning lotincha-o‘zbekcha-ruscha lug‘ati, Samarqand, “Sog‘diyona hashrpress”, 2012 y.